

Domstolens dom (andra avdelningen) av den 24 november 2022 (begäran om förhandsavgörande från Överklagandenämnden för studiestöd – Sverige) – MCM mot Centrala studiestödsnämnden

(Mål C-638/20) ⁽¹⁾

(Begäran om förhandsavgörande – Fri rörlighet för personer – Artikel 45 FEUF – Likabehandling – Sociala förmåner – Förordning (EU) nr 492/2011 – Artikel 7.2 – Studiemedel för högre studier i en annan medlemsstat – Krav på bosättning – Alternativt krav på samhällsintegrering för studerande som inte uppfyller bosättningskravet – Fråga om vad som gäller i ett fall där en studerande är medborgare i den stat som beviljar stödet, men bosatt i studielandet sedan födseln)

(2023/C 24/04)

Rättegångsspråk: svenska

Hänskjutande organ

Överklagandenämnden för studiestöd

Parter i det nationella ärendet

Klagande: MCM

Motpart: Centrala studiestödsnämnden

Domslut

Artikel 45 FEUF och artikel 7.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 492/2011 av den 5 april 2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom unionen

ska tolkas på följande sätt:

Dessa bestämmelser utgör inte hinder för en lagstiftning i en medlemsstat (hemlandet) enligt vilken ett barn till en person som har återvänt till hemlandet, där personen är medborgare, från en annan medlemsstat (värdlandet), där personen tidigare arbetade, endast kan beviljas studiestöd för studier i värdlandet under förutsättning att barnet har anknytning till hemlandet, i ett fall där barnet sedan födseln är bosatt i värdlandet och där hemlandet uppställer ett krav på anknytning i förhållande till andra medborgare som inte uppfyller bosättningskravet och som ansöker om studiestöd för studier i en annan medlemsstat.

⁽¹⁾ EUT C 53, 15.02.2021.

Domstolens dom (stora avdelningen) av den 22 november 2022 (begäran om förhandsavgörande från Rechtbank Den Haag – Nederländerna) – X mot Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

(Mål C-69/21) ⁽¹⁾

(Begäran om förhandsavgörande – Område med frihet, säkerhet och rättvisa – Artiklarna 4, 7 och 19 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – Förbud mot omänsklig eller förnedrande behandling – Respekt för privat- och familjeliv – Skydd vid avlägsnande, utvisning och utlämning – Uppehållsrätt av medicinska skäl – Gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna – Direktiv 2008/115/EG – Tredjelandsmedborgare som lider av en allvarlig sjukdom – Medicinsk behandling för smärtlindring – Behandling som inte tillhandahålls i ursprungslandet – Villkor under vilka avlägsnandet ska skjutas upp)

(2023/C 24/05)

Rättegångsspråk: nederländska

Hänskjutande domstol

Rechtbank Den Haag

Parter i målet vid den nationella domstolen

Klagande: X

Motpart: Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Domslut

- 1) Artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna, jämförd med artiklarna 1 och 4 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt artikel 19.2 i stadgan

ska tolkas så,

att den utgör hinder för att ett beslut om återvändande eller en avlägsnandeåtgärd antas respektive vidtas mot en tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i en medlemsstat och som lider av en allvarlig sjukdom om det finns grundad anledning att förmoda att vederbörande, vid ett återvändande, i det tredjeland som han eller hon avlägsnas till skulle löpa en verklig risk att utsättas för en avsevärd, irreversibel och snabb smärtökning, på grund av att den enda effektiva smärtbehandling som existerar är förbjuden i det landet. En medlemsstat får inte föreskriva en strikt tidsfrist för när en sådan smärtökning ska kunna ha uppträtt för att kunna utgöra hinder för ett beslut om återvändande eller en avlägsnandeåtgärd.

- 2) Artiklarna 5 och 9.1 a i direktiv 2008/115, jämförda med artiklarna 1 och 4 i stadgan om de grundläggande rättigheterna och artikel 19.2 i stadgan,

ska tolkas så,

att de utgör hinder för att den behöriga nationella myndigheten beaktar följderna av avlägsnandeåtgärden i strikt mening för en tredjelandsmedborgares hälsotillstånd endast vid bedömningen av huruvida tredjelandsmedborgaren är i stånd att resa.

- 3) Direktiv 2008/115, jämfört med artiklarna 7, 1 och 4 i stadgan om de grundläggande rättigheterna

ska tolkas på följande sätt:

- Direktivet innebär inte att en medlemsstat för en tredjelandsmedborgare som inte kan bli föremål för ett beslut om återvändande eller en avlägsnandeåtgärd och som vistas olagligt på dess territorium, är skyldig att bevilja ett uppehållstillstånd på grund av att det finns grundad anledning att förmoda att han eller hon i destinationslandet löper en verklig risk för att drabbas av en snabb, avsevärd och irreversibel ökning av den smärta som orsakas av den allvarliga sjukdom som vederbörande lider av.
- Tredjelandsmedborgarens hälsotillstånd och den vård denne erhåller i medlemsstaten på grund av denna sjukdom ska, tillsammans med alla andra relevanta omständigheter, beaktas av den behöriga nationella myndigheten när den prövar huruvida tredjelandsmedborgarens rätt till respekt för privatlivet utgör hinder för att vederbörande blir föremål för ett beslut om återvändande eller en avlägsnandeåtgärd.
- Antagandet av ett sådant beslut eller vidtagandet av en sådan åtgärd strider inte mot denna rätt enbart av det skälet att den berörda personen, vid ett återvändande till destinationslandet, löper risk att få sitt hälsotillstånd försämrat, när denna risk inte når upp till den lägsta allvarlighetsgrad som krävs enligt artikel 4 i stadgan.

(¹) EUT C 163, 3.5.2021.